

Samhandlingsprosedyre ifbm. opplæring for barn og unge som er pasienter i helseinstitusjoner

Hensikt:

Å etablere gode samhandlingsrutiner mellom hjemskolen til eleven og SMI-skolen Troms slik at elevens rett til opplæring blir ivaretatt.

Bakgrunn:

Fylkeskommunen der institusjonen ligger skal oppfylle retten til opplæring for barn og unge som er pasienter i helseinstitusjoner, jfr opl §28-4. I Troms fylke er det **SMI-skolen Troms** som gir opplæringstilbudet til disse elevene.

Lovgrunnlag:

Utgangspunktet er at retten til opplæring omfatter døgnpasienter. Retten kan også omfatte dagpasienter og polikliniske pasienter når pasientens tilknytning til institusjonen kan likestilles med det å være døgnpasient. Det kan også gjelde elever som har status som pårørende.

Elevene beholder uavkorta sine opplæringsrettigheter etter OPL og OPL-f mens de er i institusjonen. Prosedyren baserer seg på bestemmelsene i [Opplæringslova](#) med forskrift. Dette Rundskrivet¹ nyanserer og presiserer flere forhold og utgjør også et viktig grunnlag for denne prosedyren.

Ansvar:

Eleven beholder elevstatusen på hjemskolen også i perioder der vedkommende mottar opplæringa ved SMI-skolen. Dette innebærer bl.a. at hjemskolen fortsatt skal ha eleven registrert i sitt skoleadministrative system.

Det er *rektor på hjemskolen* som har ansvar for at eleven får

- halvårsvurdering i fag, atferd og orden (OPL-f §§ 3-12 og 3-13)
- sluttvurderinger (§ 3-14 – § 3-16)
- fritak fra vurderinger (§§ 3-17 – 3-21)
- eksamen (§§ 3-22 – 3-34)
- dokumentasjon og fravær (§§ 3-35 – 3-45)
- søknad/vedtak om status som deltidselev, dersom dette er aktuelt (OPL-f § 6-5).

SMI-skolen har, i samarbeid med hjemskolen, ansvar for at eleven får opplæring i tråd med lovverket og at opplæringa er tilpassa for elevens individuelle behov, nivå og helsetilstand.

Hjemskolen og SMI-skolen har et felles ansvar for å samarbeide slik at eleven sikres best mulig kontinuitet i opplæringa.

¹ [Rundskriv om grunnopplæring for barn og unge i barneverns- og helseinstitusjoner | udir.no](#)

Samarbeidsrutiner

Skoletilbud 1-3 dager
Samarbeid mellom skolene etableres kun ved behov. I slike tilfeller tar enten foresatte, hjemskole eller SMI-skolen kontakt. SMI-skolen vil i all hovedsak gi opplæring jf. elevens arbeidsplan og oppgaver eleven har med seg fra hjemskolen.

Skoletilbud 3-15 dager		Ansvar
I forkant	Dersom eleven er meldt til skolen god tid i forveien, og elev/foresatte har gitt samtykke til samarbeid, kan lærer/leder ta kontakt for å etablere samarbeid før eleven møter på SMI-skolen.	Helseinst./foresatte /hjemskolen/SMI-skolen
Ved oppstart	Elev/foresatt signerer samtykke for samarbeid.	Helseinstitusjonen / SMI-skolen
	Lærer ved SMI-skolen tar kontakt med ledelse eller kontaktlærer ved hjemskolen for å innhente relevant informasjon og avtale et oppstartsmøte.	SMI-skolens hovedlærer
I forkant eller snarlig etter oppstart	Oppstartsmøte. Hensikt: Overføre relevant informasjon og legge en plan for skoletilbudet og samarbeidet. Viktige punkter: 1. Fag- og timefordeling 2. Oversikt over faglærere 3. Læringsplattform og evt. tilgang til digitale læreverker 4. Prioritering av fag 5. Tilrettelegging for fag som SMI-skolen ikke har mulighet for å gi undervisning i 6. Vurdering. 7. Avtale om rapportering av fravær/nærvær, dokumentering og legeerklæring 8. Evt. oversendelse av viktige dokumenter (f.eks. IOP) 9. Gjøre avtale om hvordan samarbeidet skal foregå framover (Teams, mail, etc.)	Hovedlærer SMI-skolen og kontaktlærer/leder ved hjemskolen
	Det opprettes kontakt mellom faglærerne til eleven. Hjemskolens faglærer deler informasjon om opplegg, kompetansemål, læreverker, digitale ressurser, vurderingspunkter etc. og lærerne gjør avtaler for skoletilbudet ved SMI-skolen.	
Underveis	Det holdes jevnlig dialog mellom både faglærerne og kontaktlærer/hovedlærer. Skoleledere og aktuelle instanser kobles på ved behov.	Lærere ved SMI-skolen og lærere ved hjemskolen
Ved avslutning	Hovedlærer ved SMI-skolen og kontaktlærer ved hjemskolen gjennomfører en oppsummerende samtale eller et møte. Hensikt: At eleven sikres best mulig kontinuitet i opplæringa og opplever en god overgang. Skoleledere og aktuelle instanser kobles på ved behov.	SMI-skolens hovedlærer og kontaktlærer ved hjemskolen

Skoletilbud mer enn 15 dager		Ansvar
I forkant	Dersom eleven er meldt til skolen god tid i forveien, og elev/foresatte har gitt samtykke til samarbeid, kan lærer/leder ta kontakt for å etablere samarbeid før eleven møter på SMI-skolen.	Helseinst./foresatte /hjemskolen/SMI-skolen
Ved oppstart	Elev/foresatt signerer samtykke for samarbeid.	Helseinstitusjonen / lærer ved SMI-skolen
	Hovedlærer ved SMI-skolen tar kontakt med kontaktlærer/leder på hjemskolen for å innhente relevant informasjon.	Lærer ved SMI-skolen
	Leder ved SMI-skolen tar kontakt med leder ved hjemskolen og avtaler et oppstartsmøte.	Leder ved SMI-skolen
I forkant eller snarlig etter oppstart	Oppstartsmøte. Hensikt: Overføre relevant informasjon og legge en plan for skoletilbudet og samarbeidet. Viktige punkter: 1. Fag- og timefordeling 2. Oversikt over faglærere 3. Læringsplattform og evt. tilgang til digitale læreverker 4. Prioritering av fag 5. Tilrettelegging for fag som SMI-skolen ikke har mulighet for å gi undervisning i 6. Vurdering. 7. Avtale om rapportering av fravær/nærvær, dokumentering og legeerklæring 8. Evt. oversendelse av viktige dokumenter (f.eks. IOP) 9. Gjøre avtale om hvordan samarbeidet skal foregå framover (Teams, mail, etc.)	Hovedlærer SMI-skolen og leder/kontaktlærer ved hjemskolen
	Det opprettes kontakt mellom faglærerne til eleven. Hjemskolens faglærer deler informasjon om opplegg, kompetansemål, vurderingspunkter, læreverker etc.	Faglærer ved SMI-skolen og faglærer ved hjemskolen
Ved avslutning	Ved slutten av elevens skoleopphold ved SMI-skolen skal det avholdes et tilbakeføringsmøte. Hensikt: At eleven sikres best mulig kontinuitet i opplæringa og opplever en god overgang. Andre instanser innkalles ved behov.	Leder ved SMI-skolen og leder ved hjemskolen
	SMI-skolen skriver en skolerapport der det gjøres rede for omfang og innhold i opplæringa, elevens faglige og sosiale fungering, evt kartlegginger, tilrettelegginger og tilpasninger som har fungert, etc. Denne sendes til hjemskolen med kopi til elev/foresatt.	Hovedlærer, faglærer og leder ved SMI-skolen

Utfyllende informasjon og presiseringer

Prinsipper i samarbeidet

- Hjemskolen må så langt mulig bidra til at eleven har med seg nødvendig læremateriell (lærebøker, pc, etc.)
- SMI-skolen skal i størst mulig grad følge opplæringsplaner i fag fra elevens hjemskole, men dette vil være avhengig av elevens helsetilstand og omfanget av behandlingen.
- SMI-skolens lærere skal samarbeide med hjemskolen om undervisningsopplegg og vurderinger.
- Eleven bruker i hovedsak lærebøker og arbeidsplaner fra hjemskolen.
- Hjemskolelærer og lærer ved SMI-skolen avtaler hvem som utfører vurderingene.
- Så langt mulig bør eleven følge samme progresjon som de andre i hjemklassen. Da vil overgangen bli lettere etter endt institusjonsopphold, samtidig som vurderingsgrunnlaget sikres.
- Det kan være nødvendig å avtale noe undervisning eller oppfølging av faglærer fra hjemskolen (f.eks. via Teams), særlig i tilfeller der eleven har behov for oppfølging i fag som ikke SMI-skolen har kompetanse i.
- Dersom eleven går på et yrkesfaglig utdanningsprogram og skal ha et langvarig opphold, må hjemskolen og SMI-skolen vurdere hvorvidt eleven bør hospitere ved en ordinær videregående skole i nærheten som har et relevant tilbud.
- Ved evt. eksamen er det viktig at det så tidlig som mulig gjøres avtale mellom hjemskolen og SMI-skolen om utveksling av informasjon, prøvemateriell etc. Det vil kunne tilrettelegges for gjennomføring av eksamen ved institusjonen i de fleste tilfeller.

Overførings- og samarbeidsmøter

- Når eleven skal ha et skoletilbud over 3 dager skal det gjennomføres et oppstartmøte (enten fysisk eller over telefon/Teams/videokonferanse) mellom skolene der all relevant informasjon formidles, så som planlagt opplæring, vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring og IOP dersom dette finnes, etc. I møtet deltar minimum kontaktlærer fra begge skolene. Dersom skoletilbudet antas å vare mer enn 3 uker skal leder fra begge skolene være med, eventuelt også andre. I møtet drøftes evt. prioritering av fag, og det avtales hvordan samarbeidet skal være mellom skolene.
- Det skal bør være en jevnlig kontakt og god kommunikasjon mellom direkte mellom lærerne på begge skoler.
- Ved behov settes det opp jevnlig samarbeidsmøter mellom skolene og evt. med behandler i helseforetaket, PPT eller andre.
- Dersom det er usikkerhet rundt elevens opphold ved institusjonen eller opplæringstilbud, brukes den første uka til å kartlegge elevens skolesituasjon slik at organisert opplæring seinest tar til etter ei uke.
- Hovedlærer ved SMI-skolen og kontaktlærer ved hjemskolen gjennomfører en oppsummerende samtale eller et møte ved avslutningen av opplæringstilbudet. Hensikt: At eleven sikres best mulig kontinuitet i opplæringen og opplever en god overgang. Skoleledere og aktuelle instanser kobles på ved behov. Leder skal delta når eleven har hatt opplæringstilbud over 15 dager
- SMI-skolen utarbeider en skriftlig skolerapport ved avslutning av opplæringstilbudet dersom opplæringstilbudet har vart over 3 uker. I noen tilfeller skrives det også rapport for elever som har hatt et kortere skoletilbud. I rapporten gjøres det rede for omfang og innhold i opplæringen, elevens faglige og sosiale fungering, evt. kartlegginger, tilrettelegginger og tilpasninger som har fungert ved SMI-skolen etc. Rapporten sendes til hjemskolen med kopi til elev/foresatte.

Helsemessige forhold og omfang av opplæringen

Det primære for en elev i helseinstitusjon er behandling og rehabilitering, så selv om alle elever i utgangspunktet tilbys undervisning av normalt omfang, vil det ved SMI-skolen - i samarbeid med behandlere - bli gjort en vurdering om omfanget av opplæringa eleven skal reduseres av helsemessige årsaker. I slike tilfeller må det dokumenteres av behandler at eleven helt eller delvis ikke er i stand til å motta opplæring på grunn av sykdom. SMI-skolen skal bidra til at legeerklæring innhentes.

PPT, sakkyndig vurdering, enkeltvedtak og individuelt tilrettelagt opplæring (ITO)

Når eleven har enkeltvedtak om ITO fra hjemskolen kan SMI-skolen vurdere om dette er tilstrekkelig grunnlag for å fatte et tidsbegrenset enkeltvedtak om ITO for perioden eleven får opplæringa ved institusjonsskolen. Skoletilbudet må i disse tilfeller være av en viss varighet.

Dersom eleven over lengre tid av helsemessige årsaker må ha et redusert fagtilbud eller ITO, vil SMI-skolen kunne kontakte PPT i Troms fylkeskommune for veiledning om hvordan opplæringstilbudet bør være. Dette i samråd med elev/foresatte. PPT tilknyttet elevens hjemkommune kan også kontaktes ved behov, da i samråd med hjemskolen.

Vedr skolerett i VGO

Det er vedtatt nye regler i videregående opplæring som skal bidra til at flere kan fullføre videregående opplæring og kvalifisere seg til arbeidslivet. Elevene har rett til å gå på videregående opplæring frem til de har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse. Det er dermed ingen tidsbegrensning slik det har vært tidligere. Fullføringsretten for elever varer frem til det skoleåret de fyller 24 år (Opl § 5-1). Etter fylte 24 år har man rett til voksenopplæring frem til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse, jf. § 18-3. Fra fylte 19 år kan man velge om man vil fullføre som elev eller voksen, jf. § 5-1 tredje ledd.

Fravær og fraværstføring

Hjemskolen skal ikke føre fravær på vitnemålet for de periodene eleven får opplæring i institusjon. Eleven får opplæring, bare et annet sted enn på hjemskolen. SMI-skolen Troms registrerer elevens fravær/nærvær, som kommuniseres til hjemskolen. Dersom eleven har fravær fra undervisningen ved SMI-skolen blir hjemskolen orientert om dette, og de kan da legge inn dette fraværet i etterkant iht egne rutiner for fraværstføring. SMI-skolen følger reglene for fraværstføring (OPL-f §9-44 for grunnskolen, og § 9-53 for VGO).

Langvarig fravær fra undervisningstilbudet på SMI-skolen Troms, på grunn av sykdom, må dokumenteres av behandler med legeerklæring. SMI-skolen Troms har ansvar for oppfølging av dette.

Vurdering i fag

Elever har rett til vurdering (jf OPL §2-3 og §5-4) selv om de har mye fravær. I videregående opplæring er det derfor svært viktig å ikke forveksle reglene rundt fraværstføring i § 9-53 og reglene rundt konsekvenser ved stort udokumentert fravær i § 9-8. Rett til vurdering omfatter både rett til underveivurdering, rett til sluttvurdering og rett til dokumentasjon. Det er elevens hjemskole som har ansvaret for sluttvurdering og dokumentasjon. SMI-skolen har ansvar for å samarbeide med hjemskolen om vurdering. I noen tilfeller kan det avtales at SMI-skolen overtar ansvaret for terminvurdering eller sluttvurdering. Denne avtalen skal rektor ved begge skolene gjøre, i samråd med faglærerne.

Opl-f § 9-1. Grunnlaget for vurdering i fag

Grunnlaget for vurdering i fag er kompetansemåla i læreplanen i faget. Kompetansemåla skal forståast i lys av teksten om faget i læreplanen...

... Stort frávær eller andre særlege grunnar kan føre til at lærar ... ikkje har tilstrekkeleg vurderingsgrunnlag til å gi halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i fag.

I tilfeller der fravær skyldes sjukdom eller institusjonsopphold, skal faglærer og hjemskole strekke seg langt for å ivareta elevens rett til vurdering. Dersom man har mangelfullt vurderingsgrunnlag må det avtales hvordan man kan tilrettelegge for tilstrekkelig underveisvurdering og evt. sluttvurdering.

Faglærer fra hjemskolen tar med både egne vurderinger og de som er foretatt av institusjonslærer i grunnlaget når halvårsvurderinger og standpunkt settes. Dersom fraværet og sjukdommen har ført til at det ikke er mulig å sette standpunkt, er det faglærer og rektor på hjemskolen som fatter vedtak etter OPL-f § 9-16.

Veiledning

I tillegg til tilbakeføringsmøte i forbindelse med at eleven skal tilbake til hjemskolen, vil SMI-skolen kunne tilby veiledning til hjemskolens ansatte dersom ønskelig. Hensikten med en slik veiledning er å bistå i å tilrettelegge skolehverdagen for eleven som har vært på institusjonsopphold. Hjemskolen melder selv behov for dette.

Økonomiske forhold

For elever fra andre fylker: Dette er regulert i OPL §28-4 og OPL-f §22-3:

Fylkeskommunen der ein helseinstitusjon ligg, har rett til refusjon for kostnader til opplæringa frå fylkeskommunen der pasienten eller barnet eller søskenet til pasienten var busett på innleggingstidspunktet.

Dette utgjør om lag 140 000,- for elever som ikke trenger individuell tilrettelegging, 410 000,- for elever med moderat behov for individuell tilrettelegging og 812 500,- for elever med omfattende tilretteleggingsbehov.

Unntak

SMI-skolen har også et søkbart tilbud for elever med poliklinisk behandling og for elever med voksenrett. Samarbeidsrutinen rundt disse elevene avviker noe fra det som står i denne prosedyren.

Revidert august 2024.